

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2007-2008

31 oktober 2007

BELEIDSBRIEF

Publiek-private Samenwerking

Beleidsprioriteiten 2007-2008

ingediend door de heer Kris Peeters,
minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens,
Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid

Publiek-private samenwerking
en andere vormen van alternatieve financiering

Beleidsbrief 2008

Kris Peeters
Minister-president van de Vlaamse Regering
Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens,
Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid

Oktober 2007

1. Inleiding

In 2004 verscheen de beleidsnota “*Publiek-private samenwerking in Vlaanderen – Willen, kunnen doen*”. In deze nota werd het begrip PPS uitgebreid toegelicht, werden opportuniteiten voor PPS geïdentificeerd, werd een eerste stand van zaken geschetst en werden de beleidsdoelen opgesomd en toegelicht.¹

Intussen volgden reeds twee beleidsbrieven met een stand van zaken voor de jaren 2005 en 2006 en werden prognoses gemaakt voor 2006 en 2007.

In de beleidsbrief 2008 geef ik, na een korte inleiding met betrekking tot publiek-private samenwerking (PPS) en zijn actoren, een beknopte stand van zaken. Daarna beschrijf ik de uitvoering van de begroting en de realisatie van de beleidsdoelen in 2007. Ten slotte ga ik in op de beleidsopties voor 2008.

2. Begrotingsjaar 2007

2.1. Publiek-private samenwerking en zijn actoren

Publiek-private samenwerking en meer specifiek PPS-projecten werden in het PPS-decreet omschreven als projecten die door een publiekrechtelijke en privaatrechtelijke partij, gezamenlijk en in een samenwerkingsverband worden gerealiseerd om een meerwaarde voor die partijen tot stand te brengen. Die meerwaarde kan financieel, maatschappelijk of operationeel zijn.

Belangrijke actoren bij de projecten waren en zijn, zoals bekend, de Vlaamse Regering, de kabinetten, de overheidsadministraties en de private sector. Heel specifiek moet daarbij melding worden gemaakt van het Kenniscentrum PPS (Departement Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid) dat ondertussen verder uitgegroeid is tot het *centre of excellence* met betrekking tot PPS in Vlaanderen. Het is belast met beleidsvoorbereidende en beleidsevaluerende taken met betrekking tot PPS-projecten en met de finale toetsing en het eindadvies omtrent alle Vlaamse PPS-projecten. Als kennismakelaar en veldontwikkelaar speelt het een centrale rol voor de Vlaamse PPS-projecten. Ook voor de lokale PPS-projecten neemt de organisatie in het Vlaamse PPS-landschap een prominente plaats in. Zo wordt de opgebouwde expertise immers, via verschillende kanalen, ook gedeeld met de lokale besturen. Het Kenniscentrum heeft zo kunnen bijdragen tot het succes van diverse lokale PPS-projecten die vandaag reeds in uitvoering zijn. Ten slotte vervult het Kenniscentrum een intermediaire rol tussen de politieke en de private sector. Het stimuleert onder meer marktverkenningen en brengt het de overheid en de private sector dichter bij elkaar op *workshops* en opleidingen.

Het PPS-landschap kent uiteraard ook nog andere belangrijke overheidsactoren, onder andere de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV), de Limburgse reconversie-maatschappij, de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (BAM) en Lijn Invest. Vooral PMV heeft zich de afgelopen twee jaar ontpopt tot een relevante stem inzake PPS. PMV legt zich toe op de rol van rationele investeerder bij de uitvoering en ontwikkeling of invulling van overheidstaken. Specifiek in het raam van PPS kreeg PMV decretaal de opdracht tot het concreet opzetten van PPS-projecten voor alle bevoegdheidsdomeinen door middel van gespecialiseerde dochterondernemingen. Via diverse specifieke opdrachten en de toekenning van substantiële middelen kreeg PMV de afgelopen jaren een stuwende taak met betrekking tot een aantal van de Vlaamse PPS-projecten. Zo heeft PMV, via Nautinvest een belangrijke rol in de projecten beloodsingsmiddelen en multifunctioneel vaartuig en

¹ Alternatieve financiering is een verzamelbegrip voor elke financieringsconstructie die niet gerekend kan worden onder de reguliere begrotingstechniek (kasfinanciering over één of enkele jaren, klassieke leningen of een begrotingsfonds). PPS is een vorm van alternatieve financiering van overheidsinfrastructuur, net zoals bv. onroerende leasing. PPS wordt in §2.1. van de Beleidsbrief 2007 gedefinieerd: “Projecten die door een publiekrechtelijke en een privaatrechtelijke partij, gezamenlijk en in een samenwerkingsverband worden gerealiseerd om een meerwaarde voor die partijen tot stand te brengen. Die meerwaarde kan financieel, maatschappelijk of operationeel zijn.”

vervult het een belangrijke rol bij het realiseren van het PPS-project Deurne, de Vlaamse administratieve centra en de inhaalbewegingen van de school-, de sport- en de wegeninfrastructuur.

2.2. De beleidsdoelen en hun realisatie

Bij het begin van de nieuwe legislatuur werden door de Vlaamse Regering inzake publiek-private samenwerking vier beleidsthema's naar voor geschoven:

- A. de inbedding en afstemming van de verschillende instrumenten, spelers en bestuurscomponenten
- B. de ingrepen in de wet- en regelgeving om PPS-projecten juridisch maximaal te faciliteren of te kunnen uitbreiden
- C. de versnelling van de PPS-leercurve bij overheden en privépartners
- D. de permanente aandacht voor nieuwe PPS-opportunities

A. Inbedding en afstemming van de actoren

Het Kenniscentrum, sinds 1 januari 2006 ingebed in het departement "Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid" vervulde in 2007 nog meer uitgesproken dan voorheen, haar rol als eerste aanspreekpunt voor PPS in Vlaanderen. Naast procesbegeleiding en ondersteuning, verschaftte het op vraag van verschillende Vlaamse overheidsinstanties adviezen inzake de PPS-constructies. Met het oog op de erkenning als Vlaams PPS-project werden onder meer adviezen afgeleverd voor de projecten Brabo I (zie infra) en de Noordelijke ontsluiting van Zaventem. Eveneens werden adviezen verleend met betrekking tot de 33 projecten die werden ingediend in het raam van de derde oproep voor de subsidiëring van stadsvernieuwingprojecten overeenkomstig het decreet van 22 maart 2002 houdende de ondersteuning van stadsvernieuwingprojecten. Daarnaast werden ook ideeën voor projecten gescreend op opportuniteiten voor PPS. Waar interessant werd telkens gewezen op mogelijke of aangewezen samenwerkingsvormen met andere actoren binnen de Vlaamse overheid. Het Kenniscentrum vervulde een enigszins gelijksoortige, weze het beperktere, rol ten aanzien van diverse lokale en bovenlokale overheden die het Kenniscentrum contacteerden met vragen en problemen inzake overwogen of opgezette PPS-projecten. Ten slotte bevestigde het Kenniscentrum overeenkomstig het decreet van 18 juli 2003 betreffende publiek-private samenwerking, zoals gewijzigd door het decreet van 23 december 2005, ten aanzien van lokale en Vlaamse overheden en ten aanzien van de private sector haar rol als een netwerkorganisatie en als een kennismakelaar. Inzake de rapportering alternatieve financiering zorgde het in mijn opdracht voor het verzamelen van de informatie die de resolutie van 30 mei 2007 betreffende de informatieverstrekking over en de controle op de alternatieve financieringen van het Vlaams Parlement aanbeveelt. Ook werd het nodige gedaan zodat deze informatie werd verwerkt en gebundeld.

De ParticipatieMaatschappij Vlaanderen legde zich, complementair aan het Kenniscentrum, als onderdeel van zijn ruimere takenpakket en specifieke opdrachten, in 2007 verder toe op het nemen van kapitaalsparticipaties in PPS-projecten en het uitwerken en operationaliseren van de hem toevertrouwde PPS-initiatieven. De samenwerking en taakverdeling tussen beide entiteiten werd in de loop van 2007, na herhaaldelijk bilateraal overleg en afstemming verder verfijnd. Het leidde op projectniveau alvast tot een zeer vruchtbare samenwerking met betrekking tot de inhaalbeweging inzake de sportinfrastructuur.

B. Ingrepen in wet- en regelgeving

Eind 2005 werd een studie opgeleverd over de verbetering van wet- en regelgeving ter facilitering van PPS. Omdat deze studie over de verschillende beleidsdomeinen eerder gefragmenteerd knelpunten aan het licht bracht, werd besloten het onderzoek en de gedane voorstellen van oplossingen verder te bestuderen in een ambtelijke werkgroep 'knelpunten PPS'. Deze werkgroep bevat vertegenwoordigers van de verschillende beleidsdomeinen.

De werkgroep kwam tot nog toe tweemaal samen. Een eerste maal op 17 oktober 2006. Een tweede maal op 26 april 2007. Tijdens deze laatste vergadering werd overeengekomen het generieke deel uit de studie inzake overheidsopdrachten af te ronden en over te maken aan de vertegenwoordiging in de Commissie voor overheidsopdrachten zodat met de knelpunten en suggesties rekening kan worden gehouden bij het tot stand brengen van de nieuwe Koninklijke besluiten ter uitvoering van de nieuwe wetten op de overheidsopdrachten. Voor de andere potentiële (sectorale) knelpunten werd overeengekomen dat om doelmatigheidsredenen, en op initiatief van de beleidsdomeinen, bilateraal met de betrokken sectoren zal worden bekeken in welke mate de geïdentificeerde knelpunten daadwerkelijk actueel en prioritair zijn, waar bijkomend onderzoek vereist is, in welke mate de gesuggereerde oplossingen haalbaar zijn en of er geen andere meer voor de hand liggende of minder ingrijpende oplossingen perspectieven bieden. Zo werden intussen gesprekken opgezet en worden er bijkomende studies voorbereid in de welzijnssector en in de sector van het onroerend erfgoed. Ook werd in het kader van het Via Invest dossier een onderzoek gedaan naar een mogelijke oplossing voor de btw-problematiek en -behandeling in het raam van DBFM-contracten.

Het Kenniscentrum beschikt over een budget van 260 000 euro voor uitgaven inzake consultancy. Ongeveer 50 000 euro werd in 2007 uitgetrokken voor studies ter facilitering van PPS en ter identificatie en wegwerking van de knelpunten in wet- en regelgeving. Het saldo werd besteed aan de versnelling van de leercurve (zie infra).

C. De PPS-leercurve

Diverse overheidsinstanties deden bij het structureren van hun initiatieven een beroep op de expertise van het Kenniscentrum. De werkvergaderingen en discussiemomenten waren het perfecte forum voor de doorstroming van informatie, ervaring en knowhow inzake PPS en droegen bij tot een zorgvuldige en weloverwogen uitwerking van de projecten.

Kennis- en informatiedeling ligt ook aan de grondslag van andere initiatieven. Zo werd in 2007 de nieuwe website van het Kenniscentrum in gebruik genomen met basisinformatie over PPS, met een aantal voorbeeldovereenkomsten, met talloze links, met een procesbeschrijving en fasering en met een projectendatabase met basisinformatie over Vlaamse en lokale PPS-projecten. Voorts werd een nieuwe cyclus ingezet van de succesvolle tweedaagse PPS-basisopleiding. De opleidingen hadden plaats in Gent, Antwerpen en Brussel. Daarnaast was de PPS-cel ook vertegenwoordigd in diverse stuur- en werkgroepen (onder meer inzake duurzame ontwikkeling en strategische contracten) en op tal van studiedagen en panelgesprekken inzake PPS en (co)organiseerde ze een aantal belangrijke evenementen (zoals de studiemiddagen *PPS: niet in één vakje te stoppen* en *Stadsvernieuwing: PPS op lokaal niveau*). Ook verspreidde ze maandelijks actuele informatie over PPS en PPS-projecten via een gratis nieuwsbrief die intussen op meer dan duizend abonnees kan rekenen en waarop nog bijna dagelijks nieuwe intekeningen gebeuren. Daarenboven moet melding worden gemaakt van de verschillende publicaties die het Kenniscentrum verspreidt of laat verspreiden (*Wegwijs in PPS* en *Publiek-Private samenwerking en ESR-neutraliteit*) en de fiches die het Kenniscentrum ter beschikking stelt (hoe consultants aanstellen in een PPS-project, wat moet een projectdefinitie omvatten,...). In dat verband kan worden opgemerkt dat actueel de laatste hand wordt gelegd aan een brochure over PPS en de marktverkenning. Ook een brochure over PPS en gebiedsontwikkeling is in voorbereiding.

Publiek-private samenwerking is uiteraard geen exclusief Vlaams verschijnsel. PPS-projecten worden alvast opgezet in bijna alle Europese lidstaten. De meeste van deze lidstaten beschikken ook over PPS-kenniscellen. Het Kenniscentrum vervult vandaag een trekkersrol bij het opzetten en ondersteunen van initiatieven om tot een kennisuitwisseling te komen tussen de verschillende kenniscentra op Europees niveau. Zo was het op 14 maart 2007 gastheer en co-organisator van het twaalfde 'informal PPP exchange' overleg. Met deze bijeenkomsten worden PPS-experten en leidinggevende vertegenwoordigers van de kenniscellen uit heel Europa samengebracht om informatie uit te wisselen en goede praktijken te verspreiden. Het medium wordt ook door de Europese Commissie gebruikt om nieuwe initiatieven te toetsen. Terzelfdertijd is het Kenniscentrum, als lid van een ter zake opgezette stuurgroep, nauw betrokken bij het operationaliseren van een Europees expertisecentrum inzake PPS

in de schoot van de Europese Investeringsbank. Deze cel zou een permanent overkoepelend platform gaan bieden voor de Europese nationale en regionale kenniscentra voor netwerking, kennis- en informatie-uitwisseling. Daarenboven was het Kenniscentrum vertegenwoordigd en leverde het een actieve bijdrage aan het congres van 7 en 8 mei 2007 te Berlijn inzake de uitwisseling van goede praktijken tussen PPS-expertisecentra. Op deze meeting waren ook vertegenwoordigers aanwezig van de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling, de Europese Commissie en de Europese Investeringsbank.

Ten slotte vermeld ik nog de nauwe betrokkenheid van het Kenniscentrum en de belangrijke kennisinbreng bij de uitvoering van diverse Vlaamse PPS-projecten. Zo is het samen met BLOSO, PMV en het Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media nauw en zeer actief betrokken bij het opzetten van de inhaalbeweging in de sportinfrastructuur. Ook is het betrokken bij de voorbereiding van het project Brabo I en maakt het deel uit van de selectiecommissie voor het PPS-pilootproject inzake de sociale huisvesting.

Om de aangehaalde doelstellingen te bereiken, beschikte het Kenniscentrum voor 2007 over een budget van 11 000 euro voor specifieke werkingsuitgaven (aankoop van de recentste nationale en internationale literatuur en meer algemeen op de markt beschikbare informatie over PPS en aan PPS-gerelateerde onderwerpen, abonnementen, specifieke opleidingen,...) en 76 000 euro voor specifieke uitgaven in verband met communicatie en promotie (drukken van brochures, organiseren van seminars, netwerkevenementen, ...). Voorts werd ook geput uit het budget inzake consultancy voor specifieke studies (PPS en marktverkenningen, de voorbereiding van een onderzoek over de publieke sectorvergelijking,...) en voor het ad hoc inschakelen van specifieke expertise (onder meer inzake aanbestedingsrechtelijke en fiscaalrechtelijke problemen).

D. Opportuniteiten

Reeds in de vorige beleidsbrieven en de beleidsnota 2004-2009 werd gewezen op tal van belangrijke opportuniteiten voor publiek-private samenwerking. De meeste van de pistes werden intussen verkend en verder onderzocht en resulteerden in het opstarten van PPS-projecten en andere alternatieve financieringen. Onder punt 2.3 van deze beleidsbrief wordt een overzicht gegeven van de grote alternatieve investeringsprojecten en de daarbijkomende beslissingen van de Vlaamse Regering. Uiteraard kan PPS ook perspectieven bieden in andere sectoren. Zoals in het verleden zal het Kenniscentrum niet nalaten grote projecten en belangrijke sectoren verder te screenen en PPS-opportuniteiten te identificeren.

2.3. Stand van zaken van de investeringsprojecten

In het najaar van 2004 werd gestart met de voorbereiding van een breed project rond het wegwerken van investeringsnoden in een aantal maatschappelijke sectoren. Het was de bedoeling om met technieken van alternatieve financiering de bestaande wachtlijsten geheel of gedeeltelijk weg te werken in sectoren zoals onderwijs, zorg, sociale huisvesting en openbare werken. In de loop van 2005 en 2006 werden de technieken en concepten verder geconcretiseerd en verfijnd. In 2007 werden diverse projecten opgestart en werden de eerste concrete realisaties zichtbaar. Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste beslissingen van 2007. De kerngegevens zijn samengevat in een synthesetabel als bijlage.

2.3.1. Onderwijs

De Vlaamse Regering besloot op 10 november 2005 via een formule van alternatieve financiering een belangrijke inhaaloperatie door te voeren inzake de bouw van de schoolinfrastructuur. Concreet werd de oprichting van een gemengde DBFM-vennootschap in het vooruitzicht gesteld. De vennootschap zal instaan voor het ontwerp (Design), de bouw (Build), de financiering (Finance) en het onderhoud (Maintain) van de schoolinfrastructuur. In deze DBFM-vennootschap zal de Vlaamse overheid via een dochtervennootschap van het Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs (AGION) 25% + 1 van

de aandelen aanhouden. De overige aandelen in de DBFM-vennootschap zullen worden aangehouden door een volgens de regelgeving overheidsopdrachten geselecteerde financiële partner. De DBFM-vennootschap zal op haar beurt individuele DBFM-contracten sluiten met de inrichtende machten voor scholenbouwprojecten binnen het DBFM-programma van de Vlaamse overheid. Zij zal vervolgens de schoolinfrastructuur gedurende 30 jaar ter beschikking stellen aan de inrichtende machten, in ruil voor een prestatiegebonden beschikbaarheidsvergoeding. Aan de inrichtende machten zal door AGIO wel, mits voldaan is aan bepaalde voorwaarden, een DBFM-toelage worden toegekend. Deze toelage wordt berekend als een percentage van de beschikbaarheidsvergoeding die de inrichtende macht zal moeten betalen overeenkomstig het individueel gesloten DBFM-contract.

Met de inhaalbeweging voor schoolinfrastructuur streeft de Vlaamse Gemeenschap via het DBFM-programma naar een investeringsvolume van één miljard euro. Het project resulteerde eerst in het decreet van 7 juli 2006 betreffende de inhaalbeweging voor schoolinfrastructuur. De Vlaamse Regering besliste op 20 juli 2006 een aanbestedingsprocedure voor de selectie van een private partner uit de financiële sector op te starten. Op 24 november 2006 nam de Vlaamse Regering in uitvoering van het decreet een besluit tot bekrachtiging van de selectie en rangschikking van de scholenbouwprojecten die in aanmerking komen voor het DBFM-programma in het kader van de inhaalbeweging voor schoolinfrastructuur. Over de selectie van de kandidaat privépartners, die uitgenodigd zouden worden om een offerte in te dienen, werden op dat moment geen beslissingen genomen. Omwille van maximale zorgvuldigheid besliste de Vlaamse Regering dan ook op de genoemde datum om de lopende bevragingsprocedure betreffende de inhaalbeweging voor schoolinfrastructuur in Vlaanderen stop te zetten, en de Vlaamse minister bevoegd voor het onderwijs te gelasten AGIO op te dragen een nieuwe bevragingsprocedure op te starten.

Op 2 januari 2007 gebeurde de publicatie van het aankondigingsbericht in het Bulletin der Aanbestedingen en op 3 januari 2007 in het Publicatieblad der Europese Gemeenschappen.

Op 1 februari 2007 was de uiterste datum voor de kandidaatstelling. Op 30 maart 2007 keurde de Vlaamse Regering vervolgens het advies van de adviescommissie goed met betrekking tot de kandidaten die werden aangehouden in de eerste fase van de gunningsprocedure (namelijk de selectie van de kandidaten die dan worden uitgenodigd om een offerte in te dienen) in het kader van de inhaalbeweging voor de schoolinfrastructuur.

Op 19 juli 2007 hechtte de regering haar goedkeuring aan het bestek 'tweede fase' voor het DBFM-programma inhaalbeweging schoolinfrastructuur Vlaanderen. Tevens machtigde ze AGIO om in het kader van de onderhandelingsprocedure in samenspraak met de adviescommissie de noodzakelijke stappen te zetten in de gunningsprocedure zodat een voorstel tot gunningsbeslissing kan worden opgemaakt. Het bestek 'tweede fase' werd intussen overgemaakt aan de kandidaten. Hierdoor werd gestart met de verdere uitvoering van de aanbestedingsprocedure. Dit houdt in dat de ingediende offertes inhoudelijk worden beoordeeld en daaropvolgend, vanaf 2008, onderhandelingen worden gevoerd met kandidaten die na de inhoudelijke beoordeling werden aangehouden.

2.3.2. De zorgsector

De sector van de ouderen- en thuiszorg, de verzorgingsvoorzieningen en de voorzieningen voor de sociale integratie van personen met een handicap kampt sinds jaren met dringende infrastructurele behoeften. De uitbreiding en de kwalitatieve verbetering wordt immers afgeremd door de omvangrijke wachtlijsten bij VIPA als gevolg van structurele budgettekorten. Sinds het najaar van 2006 worden die echter weggewerkt via alternatieve financiering.

Qua administratieve procedure wordt er in het alternatief systeem een "principeel akkoord" verleend door de bevoegde Vlaamse minister in plaats van een subsidiebelofte. Hierbij wordt het projectplan principeel aanvaard met het oog op het mogelijk later verlenen van een jaarlijkse gebruikstoelage over een periode van 20 jaar, die ten vroegste een aanvang neemt één jaar na het bevel tot aanvang der werken.

Tijdens de bouwfase wordt, telkens de initiatiefnemer een gebruikstoelage aanvraagt, een grondige controle uitgevoerd door de ambtenaren van het VIPA en van de functionele agentschappen, om na te gaan of het project gerealiseerd wordt volgens de geldende functionele en bouwtechnische normen en of het conform blijft met het verleende principieel akkoord en met de eventueel toegestane wijzigingen erop.

Vanaf de ingebruikname van de werken of leveringen worden de jaarlijkse aanvragen tot gebruikstoelage getoetst aan – in de tijd aanpasbare – gebruiksnormen. In geval niet volledig voldaan wordt aan de gestelde gebruiksvoorwaarde(n), wordt een prorata vermindering van de gebruikstoelage toegepast.

Het systeem van alternatieve financiering zal de zorgsector de komende jaren een belangrijke impuls geven. De Vlaamse Regering voorziet een totaal budget van één miljard euro voor de toekenning van principiële akkoorden ter waarde van 60 % van de subsidiabele kostprijs. Dit betekent een totale investering van 1.666 miljoen euro aan zorginfrastructuur.

2.3.3. Sociale huisvesting

Via publiek-private samenwerking in de sociale huisvesting wil de regering een bijkomend aantal sociale woningen laten bouwen naast de bestaande investerings- en subsidieprogramma's. Concreet moet een private partner de woningen bouwen en financieren. Na 27 jaar zullen de woningen worden overgedragen aan de sociale huisvestingsmaatschappij voor een symbolische kost.

In 2003 werden veertien locaties geselecteerd voor een pilootproject. Met het oog op de gunning werden drie percelen gemaakt. Op 15 juli 2005 besliste de Vlaamse Regering perceel 1 en 3 van het pilootproject te gunnen. Op 14 juli 2006 besliste de Vlaamse Regering een procedure op te starten voor de gunning van perceel 2 en dit meerbepaald via het gebruik van een promotieovereenkomst bij wege van een algemene offerteaanvraag. De aankondiging voor deze overheidsopdracht gebeurde op 4 november 2006. De termijn voor ontvangst van de offertes werd na een verbeterbericht vastgelegd op 18 april 2007. Naar aanleiding van de algemene offerteaanvraag werden vier offertes ingediend. Een grondig onderzoek van de afdeling gesubsidieerde infrastructuur leidde echter tot het besluit dat alle offertes onaanvaardbare prijzen voorstelden. Besloten werd dan ook de procedure met betrekking tot de algemene offerteaanvraag stop te zetten en een onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking op grond van artikel 17, § 2, 1° d van de wet van 1993 betreffende de overheidsopdrachten en sommige opdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten op te starten. In totaal hebben vier kandidaten een offerte ingediend. Onderhandelingen worden actueel opgestart met alle inschrijvers die een offerte indienden die aan de formele eisen van de eerder gestarte en intussen stopgezette procedure voldeed.

2.3.4. Openbare werken

Op 25 november 2005 werd door de Vlaamse Regering een voorstel voor de realisatie van een inhaalbeweging in de sector van de openbare werken via publiek-private samenwerking goedgekeurd. De bedoeling is de zogenaamde *missing links* in het gewestwegennet te realiseren. De projecten zullen worden uitgevoerd middels *Via Invest*, een vennootschap waarin de PMV voor 51% en het Vlaamse Gewest voor 49% participeren. Op 7 juli 2006 werd het voorstel over de oprichting van *Via Invest* goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Vervolgens werd *ViaInvest* op 12 oktober 2006 opgericht.

In een eerste fase wordt beoogd in de komende jaren volgende projecten te realiseren:

- de noordelijke wegontsluiting van de luchthaven van Zaventem: investeringskost geraamd op 55 miljoen euro;
- de noord-zuidverbinding te Helchteren/Houthalen: investeringskost geraamd op 300 miljoen euro;
- de noord-zuidverbinding Kempen: investeringskost geraamd op 70 miljoen euro;
- de omvorming van de AX havenrandweg Zuid naar Zeebrugge; investeringskost geraamd op 115 miljoen euro;

- de vervollediging van de zuidelijke tak van de R4 te Merelbeke: investeringskost geraamd op 42 miljoen euro.
- N60 te Ronse: investeringskost geraamd op 76 miljoen euro.²

Met betrekking tot het eerste project werd intussen de meeste vordering gemaakt. Op 8 juni 2007 werd de protocolovereenkomst tussen de Vlaamse overheid en de NV Infrabel door de Vlaamse Regering goedgekeurd. De goedkeuring van dit protocol maakt de start van de geïntegreerde heraanleg van de noordelijke weg- en spoorontsluiting van de luchthaven van Zaventem (onderdeel van Via Invest) met het Diabolo-project mogelijk. De Vlaamse Regering keurde ook het bestek voor de aantrekking van de financiering en het ontwerp van de DBFM-overeenkomst goed. Ze machtigde Via Invest om in het kader van de onderhandelingsprocedure voor de financiering van het wegenisproject een definitieve DBFM-overeenkomst te onderhandelen. Op 19 juli 2007 werd die overeenkomst aan de Vlaamse Regering voorgelegd en goedgekeurd.

Omdat in het raam van de missing links voor de grotere projecten van meer dan 100 miljoen euro werd gekozen voor de DBFM-aanpak, een techniek die internationaal zijn meerwaarde reeds bewezen heeft, legt Via Invest in samenspraak met PMV, het Agentschap Infrastructuur, het bevoegde departement en het Kenniscentrum PPS actueel de laatste hand aan een standaard voor de realisatie van wegeninfrastructuur via DBFM. Bij deze standaard wordt uiteraard rekening gehouden met de beste praktijken uit het buitenland en met de recente ervaringen uit Vlaanderen.

Naast Via Invest moet ik tenslotte en volledigheidshalve ook nog melding maken van de realisatie van de Oosterweelverbinding. Dit project kadert in het Masterplan Mobiliteit Antwerpen. Het project omvat een verbinding van de Linker- met Rechteroever door een toltunnel en een viaduct die toelaat om de Ring in het noorden te sluiten. In dit project wordt weldra het *best and final offer* verwacht van het consortium Noriant. Ik verwijs voor meer informatie naar de specifiek opgezette rapportering aan het Vlaams Parlement.

2.3.5. Overige

Het bovengenoemd initiatief van de Vlaamse regering voor de inhaalbeweging via alternatieve financiering is evenwel niet beperkt gebleven tot de genoemde sectoren en projecten. Zo is er de inhaalbeweging in de jeugdverblijfsinfrastructuur, een inhaalbeweging in de sportsector, de projecten van de Lijn en Lijn Invest, het project op de luchthaven van Deurne en de projecten van Nautinvest. De initiatieven Kaaimuren Waterwegen, VRT-zenderpark en Cultuurinvest laat ik buiten beschouwing. Ten eerste gaat het hierbij niet om Vlaamse PPS-projecten in de betekenis die het PPS-decreet aan deze term geeft. Evenmin gaat het om klassieke alternatieve financieringsoperaties zoals de andere aangehaalde inhaalbewegingen: de verzelfstandiging van het VRT-zenderpark is zoals de naam van het project zelf aangeeft in de eerste plaats immers een verzelfstandigingsoperatie; het project van de Kaaimuren Waterwegen is in hoofdzaak een subsidieregeling en CultuurInvest ten slotte is in essentie een rollend investeringsfonds.

2.3.5.1. Jeugdverblijven

De Vlaamse jeugdherbergen kampen sinds enkele decennia met een structureel gebrek aan investeringen. Toerisme Vlaanderen onderzocht, in samenspraak met het Kenniscentrum PPS, in hoeverre alternatieve financieringsmethodes een oplossing kunnen bieden om de inhaalbeweging te realiseren. PPS bleek daarbij een optie. Op 20 juli 2006 gaf de Vlaamse Regering haar principiële

² Wat het laatste project uit de eerder vermelde lijst betreft zal men opmerken dat dit in de ininitiële lijst van alternatief te financieren PPS-projecten niet was opgenomen. Wel werd aanvankelijk melding gemaakt van het project Scheldebrug N16 Temse-Bornem. Dit project werd door een beslissing van de Vlaamse Regering van 31 maart 2006 vervangen door het project van de Netebrug te Duffel. Dat laatste is een gecombineerd project met Infrabel. Na besprekingen en verder onderzoek bleek echter (ook) dit geen rendabel PPS-project te kunnen worden. De Vlaamse Regering heeft op 23 maart 2007 dan ook besloten het project Netebrug Duffel uit de lijst te halen en het project N60 te Ronse ter vervanging op te nemen.

goedkeuring aan de inhaalbeweging inzake de bouw van de jeugdverblijfsinfrastructuur. Toerisme Vlaanderen zal na marktraadpleging en na goedkeuring door de Vlaamse regering een projectvennootschap (SPV) oprichten met een minderheidsparticipatie van Toerisme Vlaanderen. Na de oprichting van de projectvennootschap zal de rol van Toerisme Vlaanderen voornamelijk gericht zijn op het bewaken van de voorgestelde doelstellingen, de kwaliteiten en de vooraf gemaakte afspraken met de gemeenten, zoals overeengekomen in de publiek private samenwerkingsovereenkomst. Het concept en de plannen zijn de afgelopen maanden meer concreet geworden, verfijnd en verder voorbereid. Het ligt in de lijn der verwachtingen dat het project weldra opnieuw op de agenda van de Vlaamse Regering zal worden gebracht.

2.3.5.2. Sportinfrastructuur

Sportinfrastructuur is ontegensprekelijk een belangrijk instrument voor het voeren van een doeltreffend sportbeleid. De jongste jaren zijn op dat vlak belangrijke inspanningen geleverd door zowel de Vlaamse, de provinciale als de stedelijke en gemeentelijke overheden. Er blijft ondanks alles echter een duidelijk tekort bestaan. Het is echter budgettair onmogelijk om alle infrastructuurproblemen aan te pakken in de huidige regeerperiode. Daarom wordt geopteerd om zich te beperken tot een programma van nieuwe sporthallen, kunstgrasvelden, multifunctionele sportinfrastructuur en nieuwe zwembaden. Verondersteld wordt dat van een bijhorende investeringswaarde van 620 miljoen euro, 225 miljoen euro via alternatieve financiering zou kunnen worden gerealiseerd.

Op 30 juni 2006 stemde de Vlaamse Regering principieel in met de inhaalbeweging sportinfrastructuur via alternatieve financiering. Het project is de afgelopen maanden verder uitgewerkt en geoperationaliseerd. Op 13 juli 2007 werd de verdere implementatie van dit plan goedgekeurd. De Vlaamse Regering stemde in met de aanpak om te werken met verschillende individuele projectvennootschappen (SPV's). De keuze om te kiezen voor niet één maar een aantal projectvennootschappen is gebaseerd op de uitsplitsing van de inhaalbeweging in een aantal deeldomeinen of sectoren waarin de inhaalbeweging moet worden gerealiseerd, namelijk kunstgrasvelden, sporthallen, eenvoudige zwembaden en multifunctionele sportinfrastructuur. Per projectvennootschap zal worden gekozen voor een private partner die voor het specifieke deeldomein is gespecialiseerd in het ontwerpen, aanleggen, bouwen en het onderhouden (en eventueel ook het exploiteren) van de sportinfrastructuur. Ook zal steeds gestreefd worden naar voldoende schaalgrootte.

Voorts werd door de Vlaamse Regering ingestemd met de oprichting van een *Sportfacilitator* als faciliterend orgaan en werd de minister van Sport gelast een selectie-adviescommissie, bestaande uit een vertegenwoordiging van het kabinet sport, Bloso, de VSF, PMV, het Vlaams Kenniscentrum PPS, de Vlaamse Bouwmeester en het departement CJSM, te vragen om tegen maart 2008 een eerste en tegen maart 2009 een tweede en derde lijst van projecten voor te stellen aan de minister. De bevoegde minister werd voorts gelast een begeleidend ontwerp van decreet te maken en de procedure voor de selectie van de SPV's voor te bereiden.

2.3.5.3. Openbaar vervoer

Het investeringsprogramma van De Lijn kwam de laatste jaren onder steeds grotere druk te staan. Om aan de investeringsbehoeften te kunnen voldoen kan De Lijn, overeenkomstig de beslissing van de Vlaamse Regering van 16 februari 2007, voor diverse types investeringen een beroep doen op alternatieve financiering. In het bijzonder zal van alternatieve financiering gebruik gemaakt worden voor investeringen in nieuwe tram(verlengings)projecten (in het kader van het Pegasus- en Spartacusplan), rollend materieel en een aantal nieuwe stelplaatsen. De alternatieve financiering zal ook worden gebruikt om een aantal openbaarvervoersprojecten uit de eerste fase van het Masterplan Mobiliteit Antwerpen te realiseren. Zo keurde de Vlaamse Regering op 19 juli 2007 nog het selectiedossier voor de projectgroep *Brabo I* goed en besliste ze de selectieprocedure te starten door het officieel publiceren van de aankondiging. Verder keurde ze de structuurnota en de bijbehorende projectstructuur goed. De formele goedkeuring van de definitieve structuur zal met het DBFM-contract ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering worden voorgelegd. Ten slotte besliste de Vlaamse Regering principieel tot het verder onderzoeken en het uitwerken van alle gerelateerde financiële en

juridische aspecten. Over dit project zal apart en meer uitgebreid worden gerapporteerd in het raam van de rapportage over het Masterplan Antwerpen.

Bijna gelijktijdig lanceerde De Lijn ook het eerste DBFM-stelplaatsenproject. Zo werd in het publicatieblad van 3 juli 2007 de bekendmaking voor de stelplaats Tongeren gelanceerd. De opdracht omvat alle diensten en werken die in het kader van een DBFM-contract moeten worden uitgevoerd voor een busstelplaats met onderhoudscentrum te Tongeren. Het betreft de optimalisatie van het ontwerp, de nieuwbouw, de financiering, en het onderhoud gedurende minimum 25 jaar en maximum 30 jaar van de busstelplaats. Op het terrein worden volgende elementen voorzien: een dienstgebouw met appartement, een onderhoudscentrum met tank- en wasplaats, een parking voor minimaal 50 bussen, voldoende ruimte voor parkeerplaatsen auto's, motorfietsen, bromfietsen en fietsen, ruimte voor een zendmast, circulatieruimte voor de bussen, een groene bufferruimte en akoestische schermen.

2.3.5.4. Regionale luchthaven Deurne

Op 19 juli 2002 besliste de Vlaamse Regering de PMV te gelasten om na te gaan of een PPS-structuur kan worden opgezet voor de luchthaven. Op 27 juni 2003 verleende de Vlaamse Regering haar akkoord aan een dergelijke structuur. De Vlaamse Regering heeft recentelijk en om de doorstart van het PPS-project mogelijk te maken, beslist om het alternatief 3 uit het plan-MER verder uit te werken. Alternatief 3 bestaat uit de Krijgsbaan als halfingegraven tunnel, een gelifte startbaan en RESA. Concreet betekent dit dat de Krijgsbaan in een eerste fase halfingegraven omgelegd wordt richting Fort 3. In een tweede fase wordt de startbaan gelift en de omgeleide Krijgsbaan deels voorzien van een dakplaat. Het PPS-project omvat naast de realisatie van de tunnel en ICAO-verplichtingen ook de realisatie van een bedrijventerrein en de exploitatie van de luchthaven.

2.3.5.5. Vlaamse Administratieve Centra

In elke provinciehoofdstad worden de Vlaamse ambtenaren gehuisvest in nieuwe Vlaamse Administratieve Centra (VAC's). In Antwerpen en Hasselt werd deze huisvestingsbehoefte intussen reeds ingevuld. Op 16 juni besliste de Vlaamse Regering aan het intern verzelfstandigd agentschap facilitair management en PMV de gezamenlijke opdracht te geven om de VAC's voor Leuven, Gent en Brugge op projectniveau en vanuit het oogpunt van actief vastgoedbeheer uit te werken en zo snel mogelijk op het terrein te realiseren. Verschillende scenario's werden ondertussen onderzocht en verder uitgewerkt. Ook werd de huidige huisvestingstoestand bekeken, werden behoefteramingen gedaan en werden onderhandelingsprocedures uitgeschreven voor het uitvragen van locaties en projecten in Brugge, Gent en Leuven. De resultaten zullen weldra worden teruggekoppeld naar de Vlaamse Regering.

2.3.5.6. Nautinvest

Op 3 mei 2005 werd de holding en investeringsmaatschappij Nautinvest Vlaanderen., als dochtermaatschappij van PMV opgericht. De vennootschap realiseert nautische en watergebonden grondprojecten, onder meer via PPS. Nautinvest spitste zich in haar werking hoofdzakelijk op drie PPS-dossiers toe.

Ten eerste is er het project met betrekking tot de *beloodsingsmiddelen*. De huidige beloodsingsvloot is dringend aan vernieuwing toe. Gezien het moeilijk is deze vloot te vervangen binnen de reguliere begroting, wordt onderzocht om beloodsingsmiddelen via alternatieve financiering te realiseren. Het project bestaat uit het ter beschikking stellen van vier nieuwe beloodsingsvaartuigen: een moederschip met een lengte van circa 60 meter uit staal en twee bijhorende snelle tenders uit aluminium van het SWATH-type. Hiervoor wordt gezocht naar een private partner waarmee een lange termijn DBFM-contract kan worden afgesloten voor een periode van 25 jaar voor het moederschip en 15 jaar voor de snelle tenders. Een projectteam werd samengesteld met afgevaardigden van Nautinvest, DAB Vloot, DAB Loodswezen, het toenmalige AWZ (nu vervangen door afgevaardigden van het agentschap MDK), PPS-Kenniscentrum en de consultants Stibbe en Rebel Group. Op 22 juli 2005 besliste de Vlaamse Regering haar goedkeuring te hechten aan het voorstel om de modernisering van de

beloodsingsvloot uit te werken door middel van een PPS-constructie. In het najaar van 2005 werd de selectie van de private kandidaten opgestart. In september 2006 werd de selectie afgerond met drie geselecteerde kandidaten. Het projectteam heeft dan het lastenboek bijgewerkt en begin januari 2007 werd het bestek aan de geselecteerde kandidaten toegezonden. De eerste offerte diende tegen 9 mei 2007 te worden ingediend. Onderhandelingen met twee aanbieders zijn actueel lopende. Omdat in de scheepsbouwsector de traditie om te werken met DBFM-contracten nog niet bestaat, wordt intussen ook de alternatieve piste van het in de sector courante *bareboat charter* onderzocht, voor het geval de onderhandelingen tot een minder gunstig resultaat zouden leiden.

Ten tweede is er het project *multifunctioneel vaartuig*. Voornamelijk de nood aan een nieuw vaartuig voor de vaarwegmarkering aan de kust en de nood aan een interventievaartuig voor calamiteiten voor de Vlaamse kust leidden tot de intentie om dit tegelijkertijd te realiseren. Het multifunctioneel vaartuig zal enerzijds ingezet worden voor het Vlaamse Gewest in de uitvoering van:

- a) Betonnen en bebakenen (vaarwegmarkering)
- b) Stationssleepboot ter beveiliging van de scheepvaart en de Vlaamse havens
- c) Redden en slepen (als reservevaartuig)

en anderzijds kan het vaartuig ook ingezet worden voor de Federale overheid in het kader van de bescherming van het mariene milieu- en de pollutiestrijding. Om dit PPS-project te realiseren werd op 15 februari 2005 door de beide overheden een intentieverklaring ondertekend. Er dient echter nog een samenwerkingsakkoord te worden afgesloten waarin wordt bepaald hoe de samenwerking tussen de Federale en de Vlaamse overheid concreet zal verlopen. Na de vorming van de nieuwe Federale Regering wordt hierin duidelijkheid verwacht. Pas nadien kan een bestek effectief worden gelanceerd. Een alternatief bestaat erin dat ervoor zou worden geopteerd dat enkel de Vlaamse overheid participeert in de op te richten PPS-vennootschap, waarmee de federale overheid dan een huurovereenkomst zou afsluiten. Op die manier kan sneller tegemoet worden gekomen aan de noodzaak voor een nieuw vaartuig voor vaarwegmarkering.

Ten slotte is op basis van de beslissing van de Vlaamse Regering van 23 december 2005 grondig nagegaan of PPS een antwoord kan bieden voor het toekomstige beheer en de exploitatie van de *Mercator*. Deze driemastbarkentijn uit 1932, gelegen in Oostende, is bewaard als embleem van de Belgische koopvaardij en het zeevaartonderwijs. PMV werd gevraagd een PPS-oplossing uit te werken en in de loop van september 2006 werd een marktconsultatie opgestart. Uit de resultaten daarvan is echter gebleken dat een PPS-formule niet haalbaar bleek. Deze piste is voor dit project intussen verlaten. De *Mercator* zal via klassieke begrotingsmiddelen gerestaureerd worden.

3. Prognose en begroting 2008

3.1. Publiek-private samenwerking en andere vormen van alternatieve financiering

Het Kenniscentrum zal de projecten onder mijn coördinatie nauwgezet blijven opvolgen. Het dient voor zijn werkzaamheden en activiteiten te kunnen rekenen op eenzelfde budget als in 2007.

3.2. Beleidsdoelen

3.2.1. Inbedding en afstemming van de actoren

Het Kenniscentrum zal zijn activiteiten als kennismakelaar en als knooppunt- en netwerkorganisatie voor PPS in Vlaanderen verder uitbouwen en consolideren. Ik zal er op toezien dat het systematisch en maximaal wordt betrokken bij de Vlaamse PPS-projecten zodat het in een vroeg stadium en vanuit een neutrale positie het project en de haalbaarheid ervan kan beoordelen. Ik zal ook blijven beijveren dat geleerde lessen en goede praktijken kunnen doorstromen naar andere projecten en beleidsniveaus, niet in het minst het lokale niveau. Het Kenniscentrum heeft dus niet enkel in het voortraject een belangrijke procesbegeleidende en ondersteunende rol te spelen. Ook tijdens de verdere operationalisering kan haar kennis en ervaring nuttig worden ingezet en kan haar betrokkenheid van

grote waarde zijn om bij te dragen tot de succesvolle realisatie van de projecten. Omdat meerdere beleidsdomeinen intussen projecten hebben opgestart, zal ik het Kenniscentrum opdragen een expertennetwerk binnen de Vlaamse overheid op te bouwen. Via netwerkevenementen zal aan de projectleiders en adviseurs de kans worden gegeven hun ervaringen te delen en bijkomende expertise te verwerven.

3.2.2. Ingrepen in wet- en regelgeving en de PPS-leercurve

De ervaring leert dat knelpunten in wet- en regelgeving meestal aan bod komen bij het opzetten en structureren van concrete projecten. Vanuit een proactieve houding zal alleszins conform de afspraken in de werkgroep knelpunten PPS met de betrokken beleidsdomeinen bilateraal worden overlegd zodat niet enkel een meer grondige screening met betrekking tot eventuele knelpunten kan gebeuren, maar ook en waar nodig verdere specifieke studies kunnen worden uitgeschreven.

Het Kenniscentrum zal zijn activiteiten met betrekking tot het opzetten en organiseren van seminars en netwerkevenementen, waar publieke en private partijen in dialoog kunnen treden, bestendigen. Voor 2008 zal onder meer met diverse andere partners een *masterclass* stadsprojecten worden opgezet. Ook haar activiteiten om de interne knowhow te versterken binnen de overheid en met betrekking tot kennisverspreiding via onder meer brochures zullen worden bestendigd. Om de zelfredzaamheid te bevorderen in het werkveld zal de proactieve kennisoverdracht en verwerving worden gestimuleerd en zullen de contacten met andere regionale en nationale kenniscellen worden geïntensifieerd. Op die manier wordt ook een winwinsituatie bekomen. Niet enkel zal enerzijds uit Vlaamse en lokale PPS-ervaringen worden geput. Ook elders verworven kennis en expertise zal immers kunnen worden benut voor opgezette en op te zetten projecten. Anderzijds zullen de goede praktijken uit Vlaanderen kunnen worden verspreid in het buitenland.

Bijzondere aandachtspunten voor 2008 zijn een verdere standaardisering zodat transactiekosten kunnen worden beperkt, oplijsting van faal- en succesfactoren, het gebruik van publieke-sector-vergelijkingen om de *value for money* van PPS te kunnen onderzoeken evenals de verwerking van goede praktijken, de uitwisseling van ervaringen en aandacht voor innovatie en innovatieve technieken.

Mede in dit licht is het van belang dat, zoals in het verleden, de budgetten inzake de algemene werking en inzake de promotie en communicatie, maar ook inzake extern advies aan het Kenniscentrum op hetzelfde niveau als in 2007 worden behouden.

3.2.3. Opportuniteiten

Niet alle projecten bieden mogelijkheden om tot werkbare vormen van publiek-private samenwerking te komen. Nieuwe grootschalige infrastructuurprojecten zullen weliswaar reeds in een conceptuele fase worden gescreend op PPS-opportuniteiten, maar zullen niet automatisch worden uitgevoerd middels PPS. Cruciaal is immers dat voor de projecten steeds, na een evaluatie van alle alternatieven, wordt gekomen tot de beste prijs-kwaliteitsverhouding. Publiek-private samenwerkingen zijn immers geen wondermiddelen. Pas indien *meerwaarde* aantoonbaar is ten aanzien van een klassieke wijze van projectrealisatie, zal de PPS-piste worden bewandeld.

4. Besluit

Het jaar 2007 is zonder meer een scharnierjaar geweest. In de zorgsector werd grote voortgang gemaakt met de inhaalbeweging. De grondige voorbereidingen met betrekking tot de missing-links-projecten in de sector van de openbare werken werpen hun vruchten af, zoals blijkt uit de resultaten in het project Noordelijke ontsluiting Zaventem. Ook in de vaak complexe dossiers voor andere sectoren, zoals onderwijs en bestuurszaken (VAC's) werden gestaag vorderingen gemaakt. Ten slotte werd in 2007 heel wat tijd en energie besteed aan de cruciale fase van publiek-publieke afstemming in de dossiers voor de sportsector en het openbaar vervoer. In 2007 is de Vlaamse Regering erin geslaagd

om de grote inhaalbeweging voor publieke infrastructuur via alternatieve financiering haar definitief elan te geven.

De PPS-projecten van de Vlaamse Regering blijven echter een zorgvuldige voorbereiding vergen, waarbij alternatieve manieren van projectstructurering nooit uit het oog mogen worden verloren. PPS is immers geen automatisme maar is integendeel slechts verantwoord indien de meerwaarde, die intrinsiek in elke PPS-aanpak zit, zich ook effectief kan materialiseren.

Dat kan de Vlaamse Regering niet alleen. Goede samenwerking tussen alle bij PPS betrokken partners blijft van fundamenteel belang en zal vertrouwen, professionalisme en wederzijds begrip blijven vragen. Enkel indien de publieke sector en de privésector zich tot het uiterste blijven inspannen, zal PPS in Vlaanderen de kinderziekten ontgroeien en een succesverhaal worden.

5. “Vlaanderen in Actie”

De Vlaamse regering lanceerde op 10 juli 2006 haar business plan *“Vlaanderen in Actie, een sociaal-economische impuls voor Vlaanderen – Door talenten, creatief ondernemen en duurzame diensten samen de toekomst winnen”* (ViA). Het project steunt op vier uitdagingen:

1. Voluit voor elk talent
2. Creativiteit, innovatie als cultuur, ondernemerschap
3. Duurzame poort op Europa
4. De overheid in actie

Doorheen de 34 projecten en 78 subprojecten van ViA, lopen twee horizontale principes: duurzaamheid en internationalisering.

Het onderwerp van deze beleidsbrief sluit in eerste instantie aan bij de derde uitdaging, *Duurzame poort op Europa*. Immers, de investeringen in de sectoren openbare werken en mobiliteit dragen er op een structurele manier toe bij dat Vlaanderen zijn positie als draaischijf van duurzame logistiek kan behouden en zelfs verder uitbouwen.

Daarnaast, en wellicht op een nog fundamenteeler niveau, dragen de investeringen in de sectoren welzijn, onderwijs, wonen, sport en toerisme, ertoe bij dat onze mensen en talenten zich kunnen ontplooien binnen een kwaliteitsvol kader.

Ten slotte hebben de investeringen in de sector bestuurszaken tot doel om ook via de infrastructuur mee te werken aan het verhogen van de kwaliteit van de Vlaamse overheid.

Kris Peeters,
Minister-president van de Vlaamse Regering
Vlaams minister van Institutionele Hervormingen,
Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid

Bijlagen

1. Samenvatting van de beleidsopties en initiatieven:

- Maximale, vroege en aanhoudende betrokkenheid van het Kenniscentrum en andere belanghebbende partners bij de Vlaamse PPS-projecten zodat de opgebouwde ervaring en expertise optimaal kan doorstromen.
- Doordacht kiezen voor publiek-private samenwerking met inachtneming van alternatieve uitvoeringswijzen.
- Opzetten van een expertennetwerk binnen de Vlaamse overheid zodat goed opdrachtgeverschap wordt gestimuleerd en een systematische uitwisseling van ervaringen en expertise met andere PPS-cellen.
- Verdere initiatieven zullen ten slotte worden ontplooid zodat belemmeringen in de regelgeving kunnen worden weggewerkt.

2. Overzicht van de geplande nieuwe regelgeving of aanpassing aan bestaande regelgeving:

Titel van het initiatief	Betrokken regelgeving	Eventuele wettelijke deadline	Korte samenvatting van de beleidsdoelstellingen	Te doorlopen fases en hun timing	RIA	Contactpersoon
Aanpassing wet- en regelgeving om PPS-projecten juridisch maximaal te faciliteren of te kunnen uitbreiden	Het Kenniscentrum PPS heeft geen eigen regelgevende initiatieven gepland. Het onderzoekt wel, samen met de betrokken beleidsdomeinen, welke regelgevende initiatieven per betrokken beleidsdomein kunnen genomen worden teneinde PPS-projecten juridisch maximaal te faciliteren of te kunnen uitbreiden. Aansluitend kan het betrokken beleidsdomein zelf het regelgevend initiatief nemen. In 2007 leidde dit alvast tot suggesties om de federale regelgeving inzake overheidsopdrachten aan te passen. Aan de afdeling overheidsopdrachten, lid van de ambtelijke werkgroep knelpunten PPS werd gevraagd deze over te maken en mee te nemen bij de besprekingen aangaande de nieuwe regelgeving inzake overheidsopdrachten. Ook werd een voorstel geformuleerd tot aanpassing van het btw-wetboek zodat DBFM-contracten vanuit btw-oogpunt als een geheel kunnen worden beschouwd. De studies in voorbereiding met betrekking tot de zorgsector en het onroerend erfgoed zijn vooralsnog onvoldoende gevorderd om concrete uitspraken te doen of en zo ja welke bepalingen in de Vlaamse regelgeving aanpassingen behoeven. De eerste resultaten zijn te verwachten begin 2008. In deze periode zal ook opnieuw bilateraal met andere beleidsdomeinen worden onderzocht hoe vanuit regelgevend oogpunt PPS-projecten in hun beleidsdomein juridisch maximaal kunnen worden gefaciliteerd. Contactpersoon: Marc Theirssen					

3. Resoluties en moties van het Vlaams Parlement tijdens de lopende legislatuur

Beleidsnota Publiek-private Samenwerking 2004-2009. Met redenen omklede motie van de heren Steven Vanackere, Erik Matthijs, Sven Gatz, Gilbert Bossuyt en Jan Peumans, Parl. St. VI. Parl. 2004-2005, 107/3.

Beleidsbrief Publiek-private samenwerking. Beleidsprioriteiten 2005-2006. Motie van aanbeveling van de heren Steven Vanackere en Ludo Sannen en mevrouw Hilde Eeckhout, Parl. St. VI. Parl. 2005-2006, 532/5.

Voorstel van resolutie van mevrouw Hilde Eeckhout en de heren Koen Van den Heuvel, Ludo Sannen, Jan Peumans, Sven Gatz en Bart Caron, betreffende de informatieverstrekking over en de controle op de alternatieve financieringen, Parl. St. VI. Parl. 2006-2007, 1143/3.

Om de transparantie te bevorderen liet ik het Kenniscentrum PPS de in de laatstgenoemde resolutie gevraagde informatie verzamelen en verwerken. Voor een beknopte weergave van de programma's en projecten verwijs ik naar de weergave van de stand van zaken in deze beleidsbrief. Een meer systematische en gedetailleerde weergave van de alternatieve financieringen zal gebundeld aan het Vlaams parlement worden overgemaakt naar aanleiding van de begrotingsbesprekingen. Voor het gevolg dat werd gegeven aan de voornoemde moties verwijs ik naar de beleidsbrieven van de voorgaande jaren.

4. *Programma 10.1. Algemene departementale bestaansmiddelen Kenniscentrum Publiek-Private Samenwerking*

2007

basisallocaties		NGK	GVK	GOK	VRK	MAC
12.01	Uitgaven consultancy PPS	0	260	178	0	0
12.02	Uitgaven i.v.m. communicatie en promotie	0	76	76	0	0
12.03	Allerhande werkingsuitgaven PPS	0	11	11	0	0
12.90	Uitgaven i.v.m. opleidingen en publicaties	0	0	0	3	0
TOTAAL		0	347	265	3	0

2008

basisallocaties		NGK	GVK	GOK	VRK	MAC
12.01	Uitgaven consultancy PPS	0	263	263	0	0
12.02	Uitgaven i.v.m. communicatie en promotie	0	77	77	0	0
12.03	Allerhande werkingsuitgaven PPS	0	11	11	0	0

12.90	Uitgaven i.v.m. opleidingen en publicaties	0	0	0	6	0
TOTAAL		0	351	351	6	0

Boordtabel projecten PPS en alternatieve financiering van de VG

beleidsdomein	omschrijving	type financiering	investeringsbedrag	beschikbaarheidsvergoeding (raming op jaarbasis)	looptijd	eerste betaling	publieke partners (in SPV)	aandeel publieke sector (in SPV)
welzijn	rust- en verzorg.tehuizen	alternat. financiering	1666 miljoen €	73 miljoen € (60% van subs. kostprijs)	20 tot 30 jaar	2008	nvt	nvt
wonen	a) 238 woningen	alternat. financiering	25 miljoen €	0,9 miljoen €	27 jaar	2007	nvt	nvt
	b) 188 woningen		18,5 miljoen €	0,7 miljoen €	27 jaar	2009	nvt	nvt
onderwijs	schoolinfrastructuur	PPS - DBFM	1000 miljoen €	75 miljoen €	30 jaar	2008	AGION-dochter	25% + 1 aandeel
				(60 à 70% subsid.				
				à vrij en LO-onderwijs;				
				100% subs. à gem.ond)				
sport	sportinfrastructuur	PPS - DBFM	225 miljoen €	7,5 miljoen €	te bepalen	2008	Sportinvest	0 à 25%
				(LO: 30% subsidies;				
				BLOSO: 100% subsidie				
toerisme	jeugdverblijfinfrastructuur	PPS - DBFM	35 miljoen €	1 miljoen €	33 jaar	2009	Toerisme Vlaand	25% + 1 aandeel
				(0,5 miljoen € door TV)				
openbare werken	6 missing links	PPS - DB(F)M	totaal: 643 miljoen € zaventem: 55 miljoen €	66 miljoen €	30 à 35 j.	2012	VIA-Invest	minderheids-aandeelhouder
			helchteren/houthalen: 300 miljoen €					
			Kempen: 70 miljoen €					
			AX: 100 miljoen €					
			R4 Merelbeke: 42 miljoen €					
			Ronse: 76 miljoen €					
	luchthaven Antwerpen	PPS	16 miljoen € (enkel tunnel)	3,5 miljoen € eerste 10 jaar	te bepalen	2008	PMV	max 50%
	beloodsingsvaartuigen	PPS- DBFM	75 miljoen €	16 miljoen €	25 j. moederschap	2009	nvt	nvt
		of bare boat charter	75 miljoen €	te onderzoeken	15 j. tenders			
mobiliteit	Multifunctioneel vaartuig	PPS-DBFM	17,5 miljoen €	2,8 miljoen €	20 jaar	2008	Naut-invest	4/7 van 50% - 1 aandeel
	rollend materiaal	operationele lease of PPS	159 miljoen €	16 miljoen €	10 jaar	2008	nvt	nvt
	stelplaatsen	onroerende leasing	163 miljoen €	12 miljoen €	30 jaar	2008	nvt	nvt
	tramverfengingen	PPS - DBFM	148 miljoen €	15 miljoen €	30 jaar	2008	De Lijn-Invest	26%
bestuurszaken	VAC's	DBFM of huur	nog te bepalen per vac	nog te bepalen per vac	30 jaar	2008	PMV	25 tot 50 %